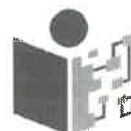

сРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“

ИНОВАТИВНО
УЧИЛИЩЕ

град Самоков /2000/, ул. „Булаир“ №2 mail: info-2303106@edu.mon.bg
тел./деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, директор 0884063753

Утвърдил:
ЛИЯЛНА МИНКОВА
Директор на СУ „Отец Паисий“
гр. Самоков

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В СУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“ - ГР. САМОКОВ

Настоящият етичен кодекс е приет на Заседание на Педагогически съвет на СУ „Отец Паисий“ гр. Самоков № 13 от 10.09.2026 г., и от представители на настоятелството, Обществения съвет и ученическото самоуправление на училището. Утвърден е със заповед РД 11 – 3/15.09.2026 г. на директора на СУ „Отец Паисий“ гр. Самоков по реда на чл. 175, ал. 1-3 от ЗПУО.

Чл. 1. Етичният кодекс на СУ „Отец Паисий“ урежда стандартите за етично поведение на работещите педагогически специалисти и непедagogически персонал, учениците и родителите в училището и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните и ученическите им задължения. Установява общи норми на поведение. Училището утвърждава ясни правила основани на добродетелите, изгражда атмосфера на ред и единство. Очертава ясни граници, свързани със споделяната от всички представа за проява на общочовешките добродетели при комуникацията. На тази принципна основа прилагането на настоящия етичен кодекс цели да се създава безопасна и позитивна учебна среда и условия за пълноценно личностно развитие на участниците в образователния процес.

ГЛАВА I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 2. Участниците в образователния процес са учениците, педагогическите специалисти и родителите, които изпълняват своите функции и спазват следните основни човешки ценности и принципи:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
3. Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.
4. На всеки ученик е гарантирано правото на:
 - свобода на изразяване на мнение;
 - свобода на мисълта, съвестта и религията;
 - формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;
5. Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
6. Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
7. Всеки ученик и неговото семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на учениците.
9. За всеки ученик, попаднал в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
10. Учениците с изявени дарби се ползват от мерки за специална подкрепа и закрила.

Чл. 3. Участниците в образователния процес говорят на езика на добродетелите, като при всички форми на общуване и комуникация проявяват етично своите емоционално - личностни, морални и социални качества, като уважение, толерантност, честност, коректност и т.н.

Чл. 4. (1) Официалният език в системата на училищното образование е българският.

(2) Усвояването и пълноценното общуване на български книжовен език е задължително за всички ученици, които се обучават СУ „Отец Паисий“ гр. Самоков. Общуването на български книжовен език в класните стаи, кабинетите, коридорите и останалите общи площи на училището става с необходимия тих и спокоен тон и уважителна интонация

(3) Усвояването на български книжовен език се изразява в следното:

1. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт по образователно направление Български език и литература.

2. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка.

3. Спазване на книжовно езиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език.

4. Спазване на книжовно езиковите норми в системата на училищното образование при общуването между учениците, учителите, директора, заместник - директорите, другите училищни специалисти и непедагогическия персонал.

Чл. 5. Във връзка със измененията и допълненията на Закона за предучилищното и училищното образование в рамките на училищната институция да не се извършва на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.“ (под „нетрадиционна сексуална ориентация“ са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове.“

ГЛАВА II ЦЕЛИ

Чл. 6. Етичният кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с ученици трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с ученици за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочат поведението и подпомогнат работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да очертаят моралните отговорности на работещите с ученици към учениците, към семейството, помежду си и към обществото.

ГЛАВА III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 7. Утвърждаване на СУ „Отец Паисий” – гр. Самоков, като училище в което ученикът получава висококачествени образователни услуги, здравни и психологични грижи. Както и да се утвърди имиджа му на иновативно училище за умения и добродетели.

Чл. 8. Да се работи в условия на сътрудничеството между организациите, които имат отношение за благополучието на децата в семействата.

Чл. 9. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 10. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставя на тези, които го нарушават.

Чл. 11. Участниците в образователния процес да прилагат следните препоръки при отношенията с гражданите:

1. Да се отнасят към всички граждани с уважение;
2. Да проявяват неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Да реализират поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

3. Да демонстрират външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Да носят представително облекло, подходящо за заеманата длъжност.
4. Да отговарят осведомено и да предоставя актуална и точна информация. Стремехът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.
5. Да проявяват професионално отношение при взаимодействието си с граждански и държавни институции, като спазват ангажиментите си, отделят на гражданите необходимото време.
6. Да следват утвърден за училището уважителен и спокоен стил на обслужване на гражданите.

ГЛАВА IV

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ на ОБЩИНТЕ, РУО И МОН

Чл. 12. Служителите извършват своята дейност компетентно в съответствие с професионалните критерии по реда на Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, като поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация и имат необходимата компетентност.

Чл. 13. Служителите извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

Чл. 14. Служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

ГЛАВА V

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ и КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 15. Служителите не приемат подаръци, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 16. Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора и/или ЗДАСД при загуба или повреда на училищно имущество. Служителите в изпълнение на заеманата длъжност осигуряват ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 17. Служителите извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Използват документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията и утвърдените стандарти за защита на личните данни.

Чл. 18. След прекратяване на трудовите правоотношения със СУ „Отец Паисий“ гр. Самоков, вече бившият служител не използва или разкрива поверителна информация, получена от него по време на изпълнение на служебните му задължения, служителите се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в СПУО.

Чл. 19. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес

и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

Чл. 20. Служителите избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага работодателя си.

Чл. 21. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на работодателя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

ГЛАВА VI МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 22. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и взаимопомощ, колегиалност и приятелство.

Чл. 23. Обмяна на информация и ресурси, и особено на такива, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на учениците.

Чл. 24. Утвърждаване на собствения и на колективния авторитет при въздържане от действия, които биха уронили престижа на учителската професия, на работодателя и на училищната институция.

ГЛАВА VII МОРАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 25. Педагогическият специалист има за основно свое задължение да се отнася към учениците с достойнство и уважение. Той насърчава здравето, безопасността и доброто благосъстояние на учениците, като установява и поддържа подходящи вербални, физически, емоционални, психологически и социални граници.

Чл. 26. Педагогическият специалист уважава/спазва правата и достойнството на учениците като:

1. Разбира и уважава уникалността на всеки ученик, като се развиват максимално компетентности, уменията и добродетелни качества на характера;
2. Има предвид специфичната уязвимост на всяка личност;
3. Подкрепя правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;
4. Работи винаги в интерес на ученика;
5. Осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование;
6. Не участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
7. Познава и спазва законите и процедурите, защитаващи учениците от насилие и тормоз. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
8. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.
9. Взаимодейства си с учениците с прозрачност и в подходящи условия;
10. Комуникира си с учениците по чист, уважителен и културно чувствителен начин;
11. Има предвид последствията от приемането на подаръци от или даването на подаръци на учениците;
12. Влиза във физически контакт с учениците само когато има ясно дефинирана причина, която е от полза за ученика и има предвид безопасността и благосъстоянието на ученика;

Чл. 27. Педагогическият специалист показва етична грижа към учениците като:

1. Опитва се да разбере образователните, академичните, личните и социалните нужди на ученика както и ценностите, вярванията и културната му история;
2. Уважава достойнството, стойността, индивидуалността на всеки отделен ученик;
3. Установява и поддържа среда, която насърчава емоционалната, интелектуалната и физическата безопасност за всички ученици.

Чл. 28. Педагогическият специалист поддържа доверието и поверителността на учениците, като си взаимодейства с тях по подходящ начин и в рамките на подходящи граници като:

1. Уважава поверителността на информацията, получена от учениците, и необходимостта да пази в тайна определени форми на комуникация, документи или получена информация в хода на професионалната практика;
2. Спазва законните права на родителите/настойниците както и всякакви законни изисквания за разкриване на информация, свързана с основателна загриженост за благосъстоянието на ученика;
3. Защищава поверителността на досието на ученика и обявява лични данни в съответствие с предписаните закони и местни политики.

ГЛАВА VIII

ОТГОВОРНА И ЕТИЧНА УПОТРЕБА НА ТЕХНОЛОГИИТЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 29. Педагогическият специалист използва отговорно технологиите като:

1. Използва социалните медии отговорно, прозрачно и главно за целите на преподаването и ученето посредством училищната и държавната политика. Педагогическият специалист в работата си има предвид последиците от използването на социални медии и директна комуникация чрез технологиите във взаимодействията си с ученици, колеги и широката общественост;
2. Насърчава ползите от и изяснява границите на различни подходящи технологични приложения с колеги, подходящ училищен персонал, родители, членове на обществото;
3. Знае как да получи достъп/ документ и да използва патентовани материали и разбира как да разпознава и предотвратява плагиаризъм от ученици и педагогически специалисти;
4. Разбира и спазва националната политика за използване на технологии и комуникация;
5. Признава, че някои електронни съобщения са записи по Закона за достъпа до информация и Закона за съобщенията, и осъзнава последиците от споделяне на чувствителна информация по електронен път или чрез професионални или лични устройства;
6. Проявява предпазливост в поддържането на отделни и професионални виртуални профили, поддържайки личния и професионалния си живот разграничени;

Чл. 30. Педагогически специалист гарантира безопасността на учениците и тяхното благосъстояние, когато използва технологиите като:

1. Проявява бдителност в идентифицирането, адресирането и докладването (когато е в съответствие с държавната и училищната политика) за неуместни и незаконни материали/изображения в електронни или други форми;
2. Уважава поверителността на присъствието на учениците в социалните мрежи освен ако не е дадено съгласие да разглежда такава информация или ако има възможност за доказване на риск от увреждане на ученика или на други ученици;
3. Наблюдава и докладва информация, засягаща възможност от инциденти от сорта на кибер изнудвания и потенциални техни въздействия върху учебната среда на ученика;

Чл. 31. Педагогическият специалист поддържа поверителност в употребата на технологии чрез:

1. Подходящи и разумни мерки да поддържа конфиденциалност на информация за ученика и съхранявани образователно досиета или предадени чрез използване на електронна или компютърна технология

Чл. 32. Педагогическият специалист насърчава уместната употреба на технологиите в учебното заведение.

ГЛАВА IX МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 33. Учениците се отнасят помежду си уважително и отговорно.

Чл. 34. Личната отговорност на ученика означава:

1. По време на учебните часове да участва активно в процеса на обучение, като прилага своите дигитални и креативни умения според изискванията на учителя и правилата на класната стая или кабинета;
2. Да не решава конфликтите в училище с агресия (физическа или вербална) и при необходимост да оказва своевременна помощ на нуждаещите се негови съученици или преподаватели;
3. Да не употребява нецензурни думи и да не говори на висок тон, да не обижда и сплетничи за друг, включително по интернет в социалните мрежи;
4. Да спазва настоящия кодекс, правилника за дейността на училището (ПДУ) и ЗПУО.
5. Да зачита авторитета и достойнството на учителите и служителите;
6. Да зачита достойнството на съучениците си;
8. Да уважава различните мнения;
9. Да оказва помощ на нуждаещите се.
11. Да не възпрепятства с поведението си провеждането на образователния процес;
12. Да пази името и авторитета на училището, а с делата и постиженията си да допринася за неговото издигане. Да допринася за развитие на добрите традиции и да участва активно в дейностите за ритуализация на училищния живот;
13. Да посещава училището в подходящи за институцията облекло и външен вид.

ГЛАВА X ОТГОВОРНА И ЕТИЧНА УПОТРЕБА НА ТЕХНОЛОГИИТЕ ОТ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 35. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на мобилните технологии и социалните мрежи:

1. Да не публикува клипове, колажи и снимки в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
2. Да не качват в социалните мрежи снимки, клипове или колажи, които уронват достойнството на други хора.
3. Да не публикуват невярна и/или подвеждаща информация за трети лица или информация без тяхното изрично съгласие
4. Да не използват груби и обидни думи и заплахи в социалните мрежи и лична чат комуникация.
5. Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.
6. Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./

7. Да не поставят лични снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.
8. Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.
9. Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

ГЛАВА XI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 36. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 37. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

1. Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
2. Да следи и насърчава неговите успехи;
3. Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
4. Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
5. Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето, както и възможностите на училището.

Чл. 38. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от препоръките на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 39. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет по отношение на поведението, успеха и посещаемостта на учебните часове.

Чл. 40. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение към училищната институция и нейните представители.

Чл. 41. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 42. Родителят е длъжен да съдейства на училището при усложнена епидемиологична обстановка и да информира институцията за здравословното състояние на детето си.

Чл. 43. Лична отговорност на родителя е присъствието на детето при евентуално преминаване на обучение в електронна среда от разстояние.

ГЛАВА XII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 44. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след приемането на Етичния кодекс.

Чл. 45. (1) Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 46. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 47. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията дава препоръки на директора на учебното заведение.

Чл. 48. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ГЛАВА XIII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 49. Нормите на етично поведение, съдържащи се в настоящия кодекс да се считат за неизменна част от изпълнението на трудовите задължения на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите.

Чл. 50. Неспазването на Етичния кодекс е основание за административно – наказателна отговорност по реда на Кодекса на труда. Етичния кодекс допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Чл. 51. Настоящият Етичен кодекс подлежи на актуализация по реда на приемането му.

Оля Георгиева – Стринска – Председател

на Етичната комисия: ...

Членове:

1. Екатерина Ковачева
2. Силвия Ненова

Нели Чалъкова - Представител на работо,

Румяна Гамалова - Представител на ПС: .

Ивелина Илиева - Обществен съвет:...

Уч. Настоятелство:

Емилия Михайлова - Уч. Настоятелство .

Марияна Димитрова - Уч. Настоятелство

Уч. Самоуправление – Анита Ангелова ..

